گزارش «وطن امروز» از اقدام بانک مرکزی برای مقابله با شبکه‌های تاریک مالی و حساب‌های بی‌هویت

کارت‌های سوخته

سوءاستفاده گسترده از کارت‌های بانکی توسط مهاجران غیرقانونی و شبکه‌های تجاری زیرزمینی نظام مالی کشور را با تهدیدات امنیتی و اقتصادی مواجه کرده است

گروه اقتصادی: یکی از چالش‌های جدی نظام بانکی کشور که به تازگی نمود یافته، سوءاستفاده گسترده از کارت‌های بانکی توسط مهاجران غیرقانونی بوده است؛ مساله‌ای که نه‌تنها امنیت مالی داخلی را تهدید کرده، بلکه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه نیز رد پای آن دیده شد. برخی منابع مالی مشکوک برای تامین قطعات غیرقانونی، از طریق کارت‌های بانکی اجاره‌ای و حساب‌های هویت جعلی منتقل شده‌اند. این موضوع زنگ خطر جدی برای نظام مالی کشور را به‌صدا درآورد و ضرورت اقدامات فوری و قاطع در این زمینه را دوچندان کرد.

از سوی دیگر، برخی واردکنندگان نیز با هدف دور زدن قوانین مالیاتی و ارزی، اقدام به استفاده از کارت‌های بانکی افراد دیگر کرده‌اند؛ اقدامی که نه‌تنها موجب گسترش پدیده اجاره کارت بانکی شده، بلکه زمینه‌ساز شکل‌گیری شبکه‌های سازمان‌یافته برای تأمین مالی فعالیت‌های غیرقانونی می‌شود. این شبکه‌ها با جذب افراد کم‌اطلاع یا نیازمند، کارت‌های بانکی آنان را در ازای مبالغ ناچیز اجاره کرده و از آنها برای انجام تراکنش‌های کلان و مشکوک استفاده می‌کردند.

در چنین شرایطی نقش بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر و سیاست‌گذار پولی کشور بیش از پیش برجسته شده است. انتظار می‌رود این نهاد با بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی و فنی خود، نسبت به شناسایی و ابطال کارت‌های بانکی مشکوک یا فاقد اعتبار اقدام کند. ایجاد سامانه‌های هوشمند برای رصد تراکنش‌های غیرعادی، اعتبارسنجی دقیق مشتریان و مسدودسازی حساب‌های مرتبط با مهاجران غیرقانونی یا افراد فاقد مدارک معتبر، از جمله اقداماتی است که باید در اولویت قرار گیرد. همچنین بانک مرکزی می‌تواند با همکاری وزارت اطلاعات و مرکز اطلاعات مالی، فهرست سیاه حساب‌ها و کارت‌های بانکی مرتبط با فعالیت‌های مشکوک را تهیه کند و در اختیار بانک‌ها و مؤسسات مالی قرار دهد. این اقدام نه‌تنها به کاهش ریسک‌های امنیتی کمک می‌کند، بلکه اعتماد عمومی به نظام بانکی را نیز تقویت خواهد کرد.

در کنار اقدامات فنی، اصلاحات حقوقی نیز باید با سرعت بیشتری پیش برود. جرم‌انگاری اجاره کارت بانکی و برخورد قضایی با متخلفان، می‌تواند به عنوان یک بازدارنده مؤثر عمل کند و از گسترش این پدیده جلوگیری کند. در این مسیر، نقش قوه‌قضائیه و معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری در تدوین و تصویب قوانین جدید بسیار حیاتی است.

مقابله با سوءاستفاده از کارت‌های بانکی، بویژه توسط مهاجران غیرقانونی و شبکه‌های تجاری غیرشفاف، نیازمند یک رویکرد چندلایه و هماهنگ میان نهادهای اجرایی، امنیتی و قضایی کشور است. اگر این اقدامات با جدیت و استمرار دنبال شود، می‌توان امیدوار بود حتی یکی از گلوگاه‌های مهم فساد مالی در کشور بسته شده و مسیر سلامت اقتصادی هموارتر شود.

■ ابعاد اجتماعی و فرهنگی کارت بانکی

توجه به ابعاد اجتماعی و فرهنگی این پدیده ضروری است. اجاره کارت بانکی در بسیاری از موارد حاصل ناآگاهی یا نیاز مالی افراد کم‌درآمد و مهاجران غیرقانونی است که بدون درک پیامدهای قانونی و امنیتی، در دام شبکه‌های سودجو گرفتار می‌شوند. بنابراین، علاوه بر اقدامات قضایی و فنی، باید برنامه‌های گسترده‌ای برای آموزش عمومی و فرهنگ‌سازی در سطح جامعه طراحی و اجرا شود. رسانه‌ها، نهادهای آموزشی، سازمان‌های مردم‌نهاد و حتی بانک‌ها می‌توانند با تولید محتوای آگاهی‌بخش، نقش مؤثری در کاهش آسیب‌پذیری مردم ایفا کنند.

همچنین بانک‌ها در فرآیند افتتاح حساب و صدور کارت بانکی، باید دقت و سخت‌گیری بیشتری به خرج دهند. اعتبارسنجی دقیق، احراز هویت چندمرحله‌ای و بررسی سوابق مالی مشتریان باید به عنوان الزامات غیرقابل‌چشم‌پوشی در دستور کار قرار گیرد. همچنین استفاده از فناوری‌های نوین مانند هوش مصنوعی، یادگیری ماشین و تحلیل رفتارهای تراکنشی می‌تواند به شناسایی الگوهای مشکوک و جلوگیری از سوءاستفاده‌های احتمالی کمک کند.

در سطح کلان، ایجاد یک پایگاه داده ملی برای رصد کارت‌های بانکی فعال، با قابلیت اتصال به سامانه‌های هویتی و امنیتی کشور، می‌تواند به عنوان یک ابزار راهبردی در مقابله با پولشویی و تأمین مالی تروریسم عمل کند. این پایگاه باید به‌گونه‌ای طراحی شود که امکان شناسایی سریع کارت‌های بانکی مرتبط با مهاجران غیرقانونی، افراد فاقد مدارک معتبر، یا کسانی که در تراکنش‌های مشکوک نقش دارند، فراهم شود.

موفقیت در مقابله با این چالش، نیازمند اراده‌ای فراتر از اقدامات مقطعی و شعاری است. باید با نگاه سیستمی همه اجزای مرتبط با نظام مالی، امنیتی، قضایی و اجتماعی کشور در یک مسیر واحد و هماهنگ حرکت کنند. تنها در این صورت است که می‌توان امیدوار بود پدیده اجاره کارت بانکی از یک تهدید گسترده به یک مساله کنترل‌شده تبدیل شود و امنیت مالی کشور در برابر مخاطرات نوظهور مقاوم‌تر شود.

همچنین لازم است بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌های الزام‌آور، بانک‌ها را موظف به گزارش‌دهی دقیق و منظم درباره حساب‌های مشکوک، کارت‌های بانکی اجاره‌ای و تراکنش‌های غیرعادی کند. این گزارش‌ها باید در قالب سامانه‌های یکپارچه و قابل تحلیل ارائه شوند تا امکان تصمیم‌گیری سریع و مؤثر فراهم شود. در کنار آن، ایجاد واحدهای تخصصی در بانک‌ها برای مقابله با پولشویی و سوءاستفاده‌های بانکی، می‌تواند به افزایش کارآمدی و سرعت واکنش در برابر تهدیدات کمک کند.

از منظر حقوقی، تسریع در تصویب لایحه جرم‌انگاری اجاره کارت بانکی و تعیین مجازات‌های بازدارنده برای متخلفان، باید در اولویت مجلس شورای اسلامی قرار گیرد.

این قانون باید به‌گونه‌ای تدوین شود که نه‌تنها اجاره‌دهندگان و اجاره‌کنندگان کارت‌های بانکی را تحت پیگرد قرار دهد، بلکه واسطه‌ها و شبکه‌های سازمان‌یافته پشت‌پرده را نیز هدف قرار دهد. برخورد قضایی با این شبکه‌ها، پیام روشنی به فعالان اقتصادی و جامعه خواهد داد که نظام مالی کشور در برابر فساد، بی‌تفاوت نیست.

در کنار اقدامات داخلی، بهره‌گیری از تجربیات موفق سایر کشورها نیز می‌تواند راهگشا باشد. بسیاری از کشورها با استفاده از سامانه‌های اعتبارسنجی هوشمند، پایگاه‌های داده ملی و همکاری‌های بین‌نهادی توانسته‌اند پدیده اجاره حساب و کارت بانکی را کنترل کنند. ایران نیز با بومی‌سازی این تجربیات و تطبیق آن با شرایط خاص خود، می‌تواند گام‌های مؤثری در این مسیر بردارد.

بر اساس آمار رسمی بانک مرکزی، تعداد کل حساب‌های بانکی در کشور حدود ۴۴۷ میلیون مورد است. از این میان، حدود ۳۰ میلیون و ۴۷۴ هزار حساب فاقد شماره ملی یا شناسه اتباع خارجی هستند که به عنوان حساب‌های فاقد هویت شناخته می‌شوند. از این تعداد حدود ۸۱۴ هزار حساب همچنان فعالند و بدون اطلاعات هویتی معتبر به فعالیت خود ادامه می‌دهند. در مقابل حدود ۲۹.۶ میلیون حساب دیگر مسدود شده و مقرر شده در نخستین مراجعه مشتری، اطلاعات هویتی آنان اخذ شود.

آمار فوق نشان می‌دهد با وجود اقدامات نظارتی، هنوز میلیون‌ها حساب بانکی فاقد هویت معتبر در نظام مالی کشور وجود دارد؛ مساله‌ای که می‌تواند بستر مناسبی برای سوءاستفاده‌های مالی، پولشویی و فعالیت‌های غیرقانونی فراهم کند و امنیت اقتصادی کشور را با چالش‌های جدی مواجه کند.

توجه ویژه به نقش مهاجران غیرقانونی در چرخه سوءاستفاده‌های مالی ضرورتی انکارناپذیر است. بررسی‌ها نشان داده بخش قابل توجهی از کارت‌های بانکی اجاره‌ای در اختیار اتباع خارجی فاقد مدارک قانونی قرار گرفته است؛ افرادی که به دلیل نبود نظارت کافی در فرآیندهای هویتی، به‌راحتی توانسته‌اند در نظام بانکی کشور نفوذ کرده و در برخی موارد به عنوان واسطه انتقال منابع مالی مشکوک در سطح منطقه‌ای عمل کنند. این خلأ نظارتی در جریان جنگ ۱۲ روزه نیز نمود عینی یافت؛ جایی که برخی تراکنش‌های مالی مرتبط با تأمین تجهیزات و منابع لجستیکی، از طریق همین کارت‌های بانکی اجاره‌ای انجام شد. از این رو، ساماندهی وضعیت مهاجران غیرقانونی و ایجاد سازوکارهای دقیق برای احراز هویت اتباع خارجی باید به عنوان یک اولویت امنیتی و اقتصادی در دستور کار قرار گیرد.

در مجموع، مقابله با پدیده اجاره کارت بانکی و سوءاستفاده از آن توسط مهاجران غیرقانونی و فعالان اقتصادی متخلف، نیازمند یک رویکرد چندبعدی، هوشمند و مستمر است. اگر این اقدامات با اراده ملی، هماهنگی نهادی و مشارکت مردمی همراه شود، می‌توان امیدوار بود نظام مالی کشور از آسیب‌های ساختاری فاصله گرفته و به سمت شفافیت، سلامت و پایداری حرکت کند. این مسیر، هرچند دشوار و پرهزینه است اما با استمرار در اجرا و پایش دقیق، می‌تواند به یکی از نقاط قوت اقتصاد ملی تبدیل شود.

توجه به ظرفیت‌های فناوری اطلاعات و تحول دیجیتال در نظام بانکی کشور، می‌تواند به عنوان یک ابزار راهبردی در مقابله با این پدیده مورد استفاده قرار گیرد. توسعه سامانه‌های هوشمند اعتبارسنجی، بهره‌گیری از الگوریتم‌های تحلیل رفتار مالی و اتصال برخط بانک‌ها به پایگاه‌های اطلاعاتی هویتی و امنیتی، از جمله اقداماتی است که می‌تواند به شناسایی سریع کارت‌های بانکی مشکوک و جلوگیری از فعالیت‌های غیرقانونی کمک کند. این فناوری‌ها، با قدرت پردازش بالا و قابلیت یادگیری مستمر، قادرند الگوهای پنهان در تراکنش‌های مالی را کشف کرده و هشدارهای لازم را به نهادهای نظارتی ارسال کنند.

از سوی دیگر، اصلاح فرآیندهای صدور کارت بانکی، الزام به احراز هویت چندمرحله‌ای، استفاده از فناوری‌های بیومتریک و اعتبارسنجی دقیق متقاضیان، می‌تواند از ورود افراد فاقد صلاحیت به نظام بانکی جلوگیری کند. در این زمینه، بانک‌ها باید به عنوان خط مقدم مقابله با فساد مالی، مسؤولیت‌پذیری بیشتری از خود نشان دهند و از رویکردهای تساهل‌آمیز در جذب مشتریان پرریسک پرهیز کنند.

در نهایت باید تأکید کرد مقابله با سوءاستفاده از کارت‌های بانکی، بویژه در شرایط حساس اقتصادی و منطقه‌ای، یک مأموریت ملی است که با امنیت اقتصادی، اعتبار بین‌المللی و اعتماد عمومی گره خورده است. تحقق این مأموریت، نیازمند همدلی، انسجام و اراده‌ای فراتر از رویکردهای اداری و مقطعی است. اگر این مسیر با جدیت، شفافیت و استمرار همراه شود، می‌توان امیدوار بود نظام مالی کشور به سوی سلامت، پایداری و اعتماد حرکت کند و در برابر تهدیدات نوظهور، مقاوم‌تر و هوشمندتر عمل کند.

گزارشی از سهم پایین بخش تعاون در اقتصاد ایران

آرمانگرایی تعاونی‌ها؛ فاصله تا واقعیت

طبق سند چشم‌انداز، سهم تعاونی‌ها در اقتصاد ملی ۲۵ درصد ترسیم شده اما تنها کمتر از یک چهارم محقق شده است

گروه اقتصادی: با وجود تأکید قانون اساسی و اسناد بالادستی بر نقش راهبردی بخش تعاون در اقتصاد ملی، عملکرد این بخش در عمل با اهداف ترسیم شده فاصله‌ای چشمگیر دارد. سهم واقعی تعاون از اقتصاد کشور که قرار بود به ۲۵ درصد برسد، امروز تنها حدود ۶ درصد است؛ عددی که نه‌تنها بیانگر ناکارآمدی ساختاری تعاونی‌هاست، بلکه نشان می‌دهد واگذاری پروژه‌ها و منابع به این بخش بدون اصلاحات بنیادین، نه‌تنها به توسعه منجر نشده، بلکه در مواردی موجب اتلاف منابع، تضعیف اعتماد عمومی و توقف طرح‌های اقتصادی شده است. اکنون دولت، پیش از آنکه سهم بیشتری از اقتصاد را به تعاونی‌ها واگذار کند، باید با نگاهی واقع‌گرایانه و مبتنی بر ارزیابی‌های دقیق، مسیر اصلاح، توانمندسازی و بازآفرینی این بخش را در دستور کار قرار دهد. بخش تعاون، به عنوان یکی از ارکان سه‌گانه اقتصاد کشور در کنار بخش‌های دولتی و خصوصی، در اسناد بالادستی و قانون اساسی جایگاهی راهبردی دارد. هدف‌گذاری‌های کلان، از جمله در سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و سند چشم‌انداز، سهم بالاتری برای این بخش در اقتصاد ملی ترسیم کرده‌اند اما یک‌چهارم آن محقق شده است. در سال‌های گذشته تعاونی‌ها با شعارهایی چون «اقتصاد مردمی»، «عدالت اجتماعی» و «توسعه پایدار» وارد عرصه شدند و در برخی موارد توانستند با تجمیع سرمایه‌های خرد و مشارکت اجتماعی، پروژه‌هایی را به ثمر برسانند. با این حال، تجربه‌های عملی نشان داده است بخش قابل توجهی از تعاونی‌ها در اجرای پروژه‌های اقتصادی با چالش‌های جدی مواجه بوده‌اند؛ چالش‌هایی که نه‌تنها مانع تحقق اهداف توسعه‌ای شده، بلکه در مواردی موجب اتلاف منابع، نارضایتی عمومی و بی‌اعتمادی نسبت به این مدل اقتصادی شده است.

از جمله ضعف‌های بارز تعاونی‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- نبود نظام مدیریتی حرفه‌ای و تخصص‌محور که موجب تصمیم‌گیری‌های غیرکارشناسی و ناکارآمدی در اجرای پروژه‌ها شده است.
- ناتوانی در رقابت با بخش‌های دولتی و خصوصی، به‌ویژه در حوزه‌هایی که نیازمند سرمایه‌گذاری کلان، فناوری پیشرفته و مدیریت پیچیده هستند.
- وابستگی بیش از حد به حمایت‌های دولتی و عدم توانایی در خوداتکایی اقتصادی.
- ضعف در فرهنگ مشارکت جمعی و نبود آموزش‌های لازم برای ارتقای مهارت‌های مدیریتی و اقتصادی اعضا.

این مجموعه مشکلات موجب شده است بسیاری از پروژه‌های تعاونی با شکست مواجه شوند یا در مراحل ابتدایی متوقف شوند. در برخی موارد تعاونی‌ها به محملی برای توزیع رانت و منافع گروهی تبدیل شده‌اند، بدون آنکه خروجی ملموسی برای اقتصاد ملی یا جامعه محلی داشته باشند.

در چنین شرایطی واگذاری سهم بیشتر از اقتصاد کشور به بخش تعاون، بدون اصلاحات بنیادین، نه‌تنها منطقی نیست، بلکه می‌تواند تبعات منفی برای ساختار اقتصادی کشور به همراه داشته باشد. دولت، پیش از آنکه به توسعه کمی این بخش بیندیشد، باید به اصلاح کیفی آن بپردازد. این اصلاحات باید شامل موارد زیر باشد:

- بازنگری در قوانین و مقررات مرتبط با تعاون، با هدف تسهیل فعالیت‌ها و افزایش شفافیت و پاسخگویی.
- طراحی نظام ارزیابی عملکرد تعاونی‌ها، با شاخص‌های دقیق و قابل سنجش.
- الزام به آموزش‌های تخصصی برای مدیران و اعضا، با هدف ارتقای بهره‌وری و توان رقابت.
- ایجاد سازوکارهای نظارتی مستقل برای جلوگیری از انحراف منابع و سوءاستفاده‌های احتمالی.
- بازتعریف نقش نهادهای واسط مانند اتاق تعاون، به عنوان نهادهای حرفه‌ای و نه صرفاً تشریفاتی.

باید تأکید کرد بخش تعاون با وجود ظرفیت‌های بالقوه، نیازمند بازنگری جدی در ساختار، عملکرد و مأموریت‌های خود است. دولت نیز باید با نگاهی واقع‌گرایانه و مبتنی بر ارزیابی‌های دقیق، نسبت به واگذاری سهم اقتصاد به این بخش اقدام کند. هرگونه توسعه بدون اصلاح، نه‌تنها به تحقق اهداف عدالت‌محور منجر نخواهد شد، بلکه ممکن است به تضعیف اعتماد عمومی و اتلاف منابع ملی بینجامد.

■ نگاه سیاست‌گذاران به بخش تعاون

در این چارچوب ضروری است نگاه سیاست‌گذاران به بخش تعاون از حالت حمایتی صرف خارج شده و به سمت ایجاد بسترهای واقعی برای توانمندسازی این بخش حرکت کند. تجربه‌های گذشته نشان داده تزریق منابع مالی بدون نظارت مؤثر، آموزش کافی و ساختار مدیریتی کارآمد، نه‌تنها موجب رشد تعاونی‌ها نشده، بلکه در مواردی به هدررفت سرمایه‌های عمومی و تضعیف اعتماد اجتماعی منجر شده است. بنابراین، هرگونه برنامه‌ریزی برای افزایش سهم تعاون در اقتصاد ملی باید مبتنی بر ارزیابی دقیق عملکرد گذشته، آسیب‌شناسی ساختاری و طراحی مسیر اصلاحات باشد.

از سوی دیگر، باید توجه داشت که تعاونی‌ها تنها زمانی می‌توانند نقش مؤثر در اقتصاد ایفا کنند که به عنوان نهادهایی حرفه‌ای، پاسخگو و رقابت‌پذیر شناخته شوند. این امر مستلزم آن است که دولت به جای واگذاری بی‌ضابطه پروژه‌ها، ابتدا ظرفیت‌سنجی دقیق انجام دهد و سپس بر اساس شاخص‌های عملکردی، تعاونی‌های واجد صلاحیت را برای اجرای طرح‌های اقتصادی انتخاب کند. همچنین ایجاد نظام رتبه‌بندی تعاونی‌ها بر اساس معیارهایی چون شفافیت مالی، سابقه اجرایی، توان مدیریتی و میزان مشارکت اعضا، می‌تواند به ارتقای کیفیت فعالیت‌ها و افزایش اعتماد عمومی کمک کند.

در کنار این اقدامات، نقش نهادهای ناظر و تنظیم‌گر نیز باید تقویت شود. اتاق تعاون، سازمان تعاون روستایی و سایر نهادهای مرتبط باید از حالت منفعل خارج شده و به نهادهایی فعال، تخصصی و مطالبه‌گر تبدیل شوند. این نهادها باید بتوانند ضمن حمایت از تعاونی‌ها، بر عملکرد آنها نظارت کنند، آموزش‌های لازم را ارائه دهند و در فرآیند اصلاحات ساختاری نقش‌آفرینی مؤثر داشته باشند.

بنابراین اگر دولت قصد دارد سهمی واقعی و مؤثر از اقتصاد کشور را به بخش تعاون واگذار کند، باید پیش از آن، زیرساخت‌های لازم را فراهم آورد؛ زیرساخت‌هایی که نه‌تنها شامل اصلاح قوانین و تأمین مالی است، بلکه فرهنگ‌سازی عمومی، ارتقای دانش مدیریتی و ایجاد سازوکارهای نظارتی را نیز در بر می‌گیرد. تنها در چنین شرایطی است که می‌توان انتظار داشت تعاونی‌ها از وضعیت فعلی خارج شده و به نهادهایی کارآمد، مردمی و توسعه‌محور تبدیل شوند. در غیر این صورت، تکرار تجربه‌های ناکام گذشته، نه‌تنها موجب اتلاف منابع خواهد شد، بلکه فرصت‌های ارزشمند برای توسعه پایدار، اشتغال‌زایی و عدالت اقتصادی نیز از دست خواهد رفت. اکنون زمان آن فرا رسیده است که دولت با نگاهی واقع‌گرایانه، مبتنی بر شواهد و تحلیل‌های کارشناسی، مسیر جدیدی برای تعامل با بخش تعاون ترسیم کند؛ مسیری که به جای اتکا به شعار، بر پایه اصلاح، ارزیابی و توانمندسازی بنا شده باشد.

■ بازتعریف نقش دولت در تعامل با تعاونی‌ها

در این مسیر، یکی از الزامات بنیادین، بازتعریف نقش دولت در تعامل با تعاونی‌هاست. دولت نباید صرفاً به عنوان تأمین‌کننده منابع مالی یا تصویب‌کننده مقررات ظاهر شود، بلکه باید نقش تسهیل‌گر، ناظر و راهبر را ایفا کند. این بدان معناست که دولت باید با ایجاد فضای رقابتی سالم، حذف موانع قانونی و فراهم‌سازی زیرساخت‌های حمایتی، زمینه را برای رشد طبیعی و پایدار تعاونی‌ها فراهم آورد. همچنین باید از مداخله‌های غیرضروری و تحمیل ساختارهای دولتی بر تعاونی‌ها پرهیز شود، چرا که چنین رویکردی با ماهیت مردمی و مشارکتی تعاون در تضاد است و موجب تضعیف استقلال و خلاقیت این نهادها خواهد شد.

از سوی دیگر تعاونی‌ها نیز باید مسؤولیت‌پذیرتر عمل کنند. ورود به عرصه اقتصاد ملی مستلزم پذیرش قواعد حرفه‌ای، ارتقای شفافیت و پاسخگویی در برابر عملکرد است. تعاونی‌هایی که فاقد ساختار مدیریتی منسجم، برنامه‌ریزی راهبردی و توان اجرایی هستند، نمی‌توانند انتظار داشته باشند سهمی از اقتصاد کشور به آنها واگذار شود. بنابراین، اصلاح درون‌سازمانی، جذب نیروهای متخصص و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین باید در دستور کار تعاونی‌ها قرار گیرد تا بتوانند در فضای رقابتی اقتصاد امروز جایگاه خود را تثبیت کنند. در این میان، نقش آموزش و توانمندسازی منابع انسانی بیش از پیش اهمیت می‌یابد. بدون تربیت مدیران آگاه، اعضای مشارکت‌جو و کارشناسان حرفه‌ای، هیچ تعاونی‌ای نمی‌تواند به بهره‌وری مطلوب برسد. نهادهای آموزشی و دانشگاهی باید با طراحی دوره‌های تخصصی، زمینه ارتقای دانش و مهارت‌های مورد نیاز را فراهم کنند. همچنین ایجاد شبکه‌های تبادل تجربه میان تعاونی‌های موفق می‌تواند به انتقال دانش عملی و الگوسازی مؤثر منجر شود. نکته مهم دیگر، ضرورت بازنگری در سیاست‌های حمایتی دولت است. حمایت‌های مالی و اعتباری باید هدفمند، مشروط و مبتنی بر ارزیابی عملکرد باشند. تخصیص منابع بدون نظارت و بدون سنجش ظرفیت واقعی تعاونی‌ها، نه‌تنها موجب اتلاف بودجه خواهد شد، بلکه به شکل‌گیری تعاونی‌های صوری و غیرمولد نیز دامن خواهد زد. بنابراین، طراحی نظام اعتبارسنجی دقیق، تدوین شاخص‌های ارزیابی و ایجاد بانک اطلاعاتی جامع از تعاونی‌ها، می‌تواند به اصلاح فرآیند تخصیص منابع کمک کند. در نهایت، اگر قرار است بخش تعاون سهمی واقعی و مؤثر در اقتصاد ایران داشته باشد، باید این سهم نه بر اساس ملاحظات سیاسی یا شعارهای تبلیغاتی، بلکه بر پایه شایستگی، ظرفیت اجرایی و عملکرد قابل سنجش واگذار شود. تنها در چنین شرایطی است که می‌توان انتظار داشت تعاونی‌ها به نهادهایی پویا، پاسخگو و مؤثر در مسیر توسعه اقتصادی کشور تبدیل شوند، در غیر این صورت تکرار الگوهای ناکارآمد گذشته، صرفاً به تداوم وضعیت فعلی و از دست رفتن فرصت‌های حیاتی خواهد انجامید.

اخبار

جزئیات تازه از افزایش حقوق کارمندان با حکم ماده ۱۰۶ برنامه هفتم پیشرفت

در حالی که حدود ۲ ماه قبل هیات دولت تصویب کرد استفاده از مزایا فوق‌العاده خاص مندرج در ماده ۱۰۶ برنامه هفتم صرفا پس از تصویب دستورالعمل توسط دولت اجرایی خواهد شد، هم‌اکنون پیش‌نویس این دستورالعمل آماده تصویب در دولت است.

هیات وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۳/۱۱ به پیشنهاد مشترک سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصدوسی‌وهشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و جزء ۳ بند ب ماده ۱۰۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳- (اصلاحیه آن) تصویب کرده بود: به منظور ایجاد هماهنگی در تعیین حقوق و مزایای دستگاه‌های مشمول و رعایت عدالت در ارائه خدمات کارکنان و اجرای نظام مبتنی بر عملکرد، پرداخت فوق‌العاده موضوع جزء ۳ بند ب ماده ۱۰۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳- (اصلاحیه آن) به مشمولان، صرفا پس از ابلاغ دستورالعمل اجرایی نحوه برگزاری فرآیند مذکور که به تصویب هیات وزیران خواهد رسید، قابل اقدام می‌باشد.

همچنین در مصوبه ۱۱ خردادماه دولت تاکید شده برای اجرای این فوق‌العاده خاص رعایت ماده ۱۸ قانون برنامه هفتم الزامی است.

بر این اساس در حالی که حدود ۲ ماه قبل هیات دولت تصویب کرد استفاده از مزایا فوق‌العاده خاص مندرج در ماده ۱۰۶ برنامه هفتم صرفا پس از تصویب دستورالعمل اجرایی توسط دولت اجرایی خواهد شد هم‌اکنون پیش‌نویس این دستورالعمل توسط سازمان اداری و استخدامی کشور در ۱۰ ماده آماده تصویب در دولت است.

■■■

مصوبه اصلاح ساختار وزارت جهاد کشاورزی بازنگری می‌شود

وزیر جهاد کشاورزی از توافق جدید با سازمان اداری و استخدامی برای بازنگری در مصوبه شورای عالی اداری درباره اصلاحات ساختاری جهاد کشاورزی خبر داد که بر اساس آن وظایف اساسی و کلیدی وزارتخانه در روند چابک‌سازی و کوچک‌سازی حفظ می‌شود.

در پی ابلاغیه شورای عالی اداری مبنی بر ایجاد اصلاحات ساختاری در ساختار و بدنه وزارت جهاد کشاورزی که منجر به تنزل جایگاه و تبدیل برخی سازمان‌های تابعه وزارت جهاد کشاورزی به «اداره» می‌شد، وزیر جهاد کشاورزی از توافق‌های اخیر با رئیس سازمان اداری و استخدامی خبر داد که قرار است موجبات بازنگری در این مصوبه را فراهم کند تا هم هدف چابک‌سازی محقق شود و هم وظایف اساسی و بین‌المللی بخش کشاورزی حفظ شود. اجرای مصوبه شورای عالی اداری درباره اصلاح ساختار وزارت جهاد کشاورزی که در مرحله نخست حذف یا ادغام بخشی از سازمان‌های زیرمجموعه را پیش‌بینی کرده بود، با بازنگری همراه خواهد شد. غلامرضا نوری‌قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده است بر اساس مذاکرات انجام شده با رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور، وظایف اساسی و کلیدی وزارتخانه در روند چابک‌سازی و کوچک‌سازی حفظ می‌شود.

■■■

مصرف برق مشترکان تهرانی نسبت به تابستان گذشته ۵ درصد کاهش یافت

مدیرعامل شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ گفت: با همراهی و همکاری مشترکان تهرانی نیاز مصرف انرژی در پایتخت طی تابستان امسال، ۵ درصد نسبت به سال گذشته کاهش یافت.

کامبیز ناظریان اعلام کرد: نیاز مصرف انرژی در کلانشهر تهران با همراهی تمام مشترکان تهرانی نسبت به تابستان سال گذشته ۵ درصد کاهش یافته و این کاهش دستاوردی بسیار ارزشمند است که تنها با مشارکت تمام هموطنان محقق و منجر به پایداری هر چه بیشتر شبکه توزیع برق پایتخت شد. وی در ادامه افزود: میزان پیک نیاز مصرف برق تا به این لحظه در سطح شهر تهران به ۴ هزار و ۹۵۶ مگاوات رسیده که روند کاهشی را نشان می‌دهد.

ناظریان ضمن قدردانی از همراهی تمام مشترکان تهرانی در رعایت الگوی مصرف و اجرای دستورالعمل‌های ابلاغی مدیریت مصرف برق، ابراز امیدواری کرد با ادامه همراهی و همکاری هموطنان، بتوانیم همچون سال‌های گذشته، تابستان امسال را به‌رغم محدودیت‌های موجود در منابع آبی نیروگاه‌های برقابی نیز با موفقیت پشت سر بگذاریم.

نوبت اول

آگهی تجدید مناقصه عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله‌ای جهت واگذاری اجرای آسفالت انبار یاخچی‌آباد سازمان غذا و دارو در سال ۱۴۰۴

سازمان غذا و دارو به نشانی تهران – خیابان انقلاب – خیابان فخر رازی – جنب خیابان وحید نظری در نظر دارد مناقصهٔ عمومی همزمان با ارزیابی (یکپارچه) یک مرحله ای جهت واگذاری اجرای آسفالت انبار یاخچی آباد سازمان غذا و دارو در سال ۱۴۰۴" به شمارهٔ ۲۰۰۴۰۰۴۲۶۶۰۰۰۰۲۵ را از طریق سامانهٔ تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) برگزار نماید. کلیهٔ مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائهٔ پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانهٔ تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند .

- تاریخ انتشار اسناد مناقصه در سامانهٔ تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): ساعت ۰۸:۰۰ صبح روز یک شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۶
- مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سامانهٔ تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): تا ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۰۳
- مهلت زمانی ارائهٔ پیشنهادات از طریق سامانهٔ تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): تا ساعت ۱۰:۰۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷
- زمان بازگشایی پاکت ارزیابی کیفی از طریق سامانهٔ تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد): ساعت ۱۱:۰۰ صبح روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۱۷
- مکان بازگشایی پاکت ها: سالن کنفرانس طبقهٔ پنجم ساختمان شمارهٔ ۵ به آدرس تهران- خیابان توحید – نبش نیایش شرقی – جنب بانک ملی – ساختمان معاونت توسعهٔ مدیریت و منابع سازمان غذا و دارو
- شمارهٔ تماس جهت دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص اسناد مناقصه : ۶۶۴۲۷۹۲۷ داخلی ۲۰۶
- اطلاعات تماس سامانهٔ ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: ۴۱۹۳۴-۰۲۱
- دفتر ثبت نام : ۸۸۹۶۹۷۳۷-۰۲۱

سازمان در رد یا قبول پیشنهادات مختار بوده و به پیشنهادهای مشروط ویا مخدوش ترتیب اثر داده نخواهد شد .متقاضیان برای ثبت نام در پایگاه ملی مناقصات لازم است به آدرس اینترنتی آن پایگاه به نشانی (http://iets.mporg.ir) مراجعه نمایند.

میم الف: ۱۸۱۰ شناسه آگهی: ۱۹۸۲۳۸۵